

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Lindenlaan 28, Vinkel

Opsteller: F. A. van Meurs

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Lindenlaan 28, Vinkel
Opsteller	F. A. van Meurs
Datum	14-12-2017
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20171208v01
Aantal pagina's	32
Opdrachtgever	J. van der Sande & J. Bressers
Contactpersoon	Van der Schoot Architecten bv, B. van Dijk
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Meurs, F. A. van. 2017. Natuurtoets in het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Lindenlaan 28, Vinkel. Rapportkenmerk ER20171208v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2017

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming.....	7
2.2 Verordening ruimte.....	8
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	11
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	12
3.4 Planning.....	13
4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	15
4.1 Wet natuurbescherming.....	15
4.2 Verordening ruimte.....	15
5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	17
5.1 Algemeen.....	17
5.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	17
5.3 Soorten Habitatrichtlijn.....	20
5.4 Nationaal beschermde soorten.....	23
6 Conclusies en aanbevelingen.....	25
6.1 Beschermde gebieden.....	25
6.2 Beschermde soorten.....	25
6.3 Overzicht aanvullend onderzoek.....	27
6.4 Aanbevelingen.....	27
7 Geraadpleegde bronnen.....	29
7.1 Literatuur.....	29
7.2 Internet.....	29
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	31

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van J. van der Sande & J. Bressers heeft Ecoresult B.V. een natuurtoets uitgevoerd. Het plangebied voor deze natuurtoets is gelegen ter plaatse van Lindenlaan 28, Vinkel, gemeente 's Hertogenbosch, provincie Noord-Brabant. De aanleiding voor dit verzoek betreft de sloop van de bebouwing binnen het plangebied en de daaropvolgende nieuwbouw (zie hoofdstuk 3.3). Dit kan schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze natuurtoets zoomt in op de (mogelijke) schadelijke effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de geplande activiteiten leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogelgebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeelt. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samen gevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden; per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime, “andere soorten”, betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau (ook wel “nationaal beschermde soorten” genoemd). Hiernaast geldt dat voor alle soorten de algemene zorgplicht van kracht is. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs verwacht van men kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

¹ www.rvo.nl

² Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 hectare of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

2.2 Verordening ruimte

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit

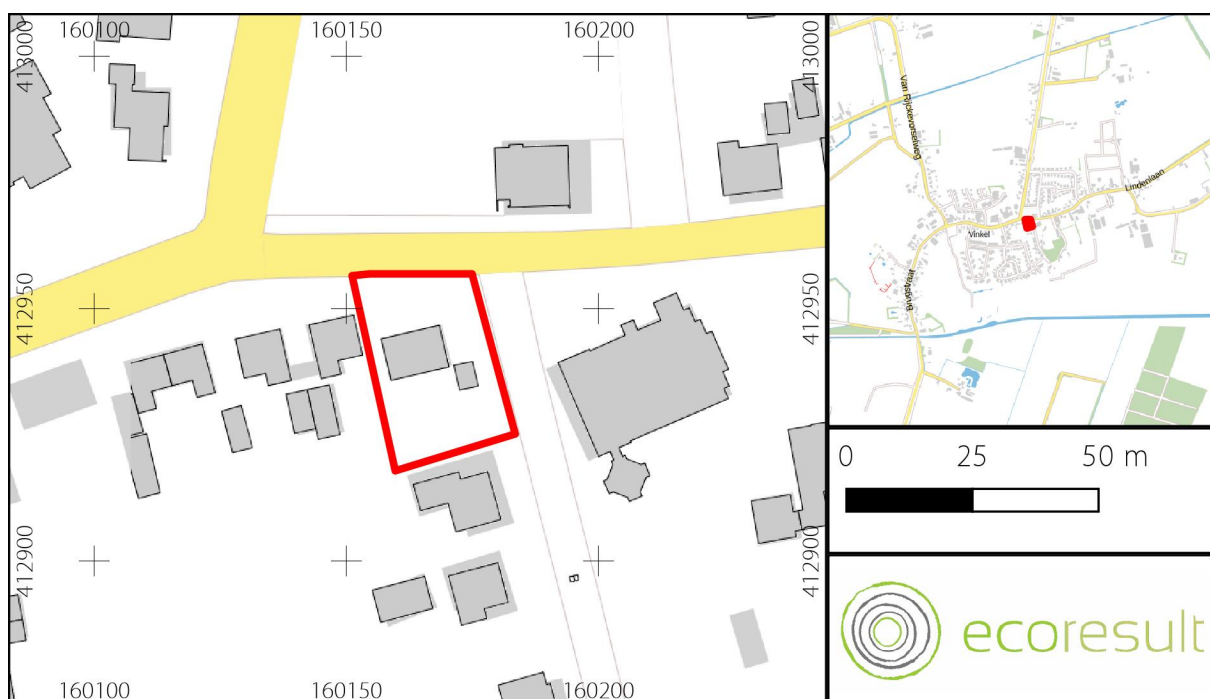
de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij is bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige beschermde op provinciaal niveau gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied betreft een woning met vrijstaande carport en tuin, gelegen aan Lindenlaan 28, te Vinkel, gemeente 's Hertogenbosch, provincie Noord-Brabant (Afbeelding 1).

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied in Vinkel. Kaartbron: PDOK.

3.2 Beschrijving

Het plangebied:

- Betreft een vrijstaande woning, bouwjaar 1900 en ingrijpend gerenoveerd rond 1960, aan de Lindenlaan in de dorpskern van Vinkel.
- De woning is opgetrokken uit baksteen, heeft twee etages en een zolder. Het is onbewoond.
- De woning is voorzien van een zadeldak, belegd met betonnen dakpannen. Het dak is niet geïsoleerd. Onder de woning zijn een kelder en kruipruimte aanwezig.
- De bebouwing is niet voorzien van een spouwmuur.
- Langs de kopse gevels zijn boeiborden aanwezig, in zeer slechte en vervallen staat. Op de voor- en achtergevel zijn metalen dakgoten aanwezig. Regenwaterafvoer

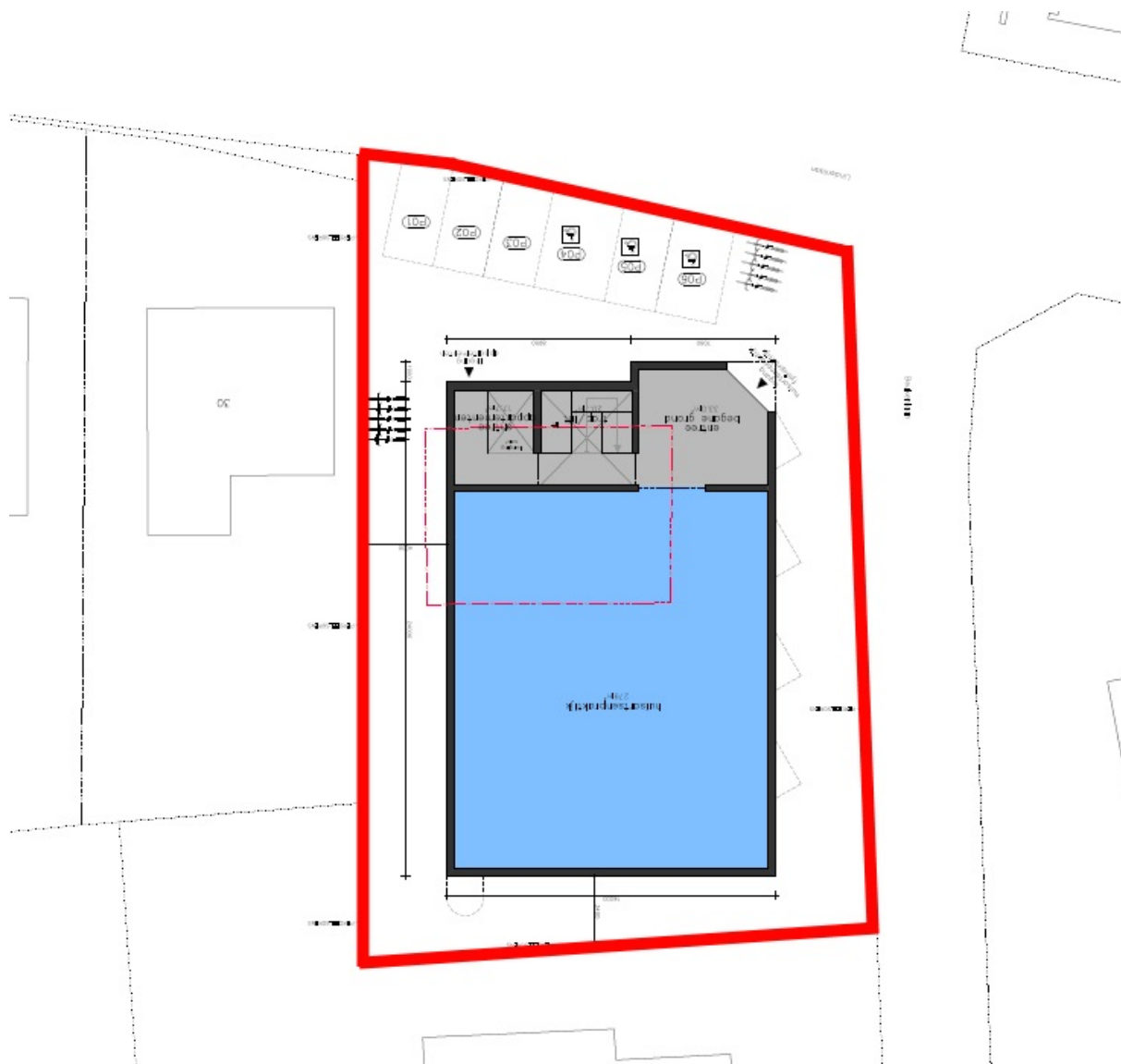
vindt plaats via metalen regenpijpen langs de gevels.

- Naast de woning is een carport aanwezig. De schuur is voorzien van een zadeldak, belegd met dakpannen. Het dak is niet geïsoleerd. Kelders zijn niet aanwezig.
- Aan de voor- en achtergevel van deze gebouwen zijn dakgoten aanwezig. Regenafvoer vindt plaats via buitenpandige regenpijpen. Onder de dakgoten zijn kleine boeiborden aanwezig. Tussen de boeiborden en de gevels zijn spleten zichtbaar.
- Aan de westgevel groeit klimop.
- De voortuin, gelegen aan de Lindenlaan, bestaat uit gazon, lage heggetjes en enkele bomen.
- De achtertuin is recent geëgaliseerd. Verspreid staan enkele bomen.
- Langs de oostzijde van het plangebied, op de grens met de Beukenlaan, is een beukenhaag aanwezig.
- Stamdiameter is bij de meeste bomen minder dan 30 cm. Holten, spleten en scheuren zijn afwezig in verschillende bomen.
- Open water is binnen en grenzend aan het plangebied afwezig.

Zie bijlage 1 voor een foto-impressie van het plangebied.

3.3 Voorgenomen ontwikkelingen

De planontwikkeling betreft de sloop van bebouwing, verwijderen van de beplanting en de nieuwbouw van een huisartsenpraktijk met appartementen. Langs de Lindenlaan worden parkeerplaatsen gerealiseerd.

Afbeelding 2: De toekomstige situatie (begane grond). Kaartbron: Structuur Ontwerp Plattegrond Begane grond , 07-04-2017. Van der Schoot Architecten bv.

3.4 Planning

Een planning van de voorgenomen ontwikkelingen is nog niet bekend.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden ("Bossche Broek", als onderdeel van Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek" en "Rijntakken"³) bevinden zich op geruime afstand (tenminste 10 kilometer), zie Afbeelding 3. Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000 gebieden niet in gevaar brengen. Negatief effect (door emissie, geluid, trilling, verzuring of verlichting) op bovengenoemde gebieden valt uit te sluiten op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden. Effecten als gevolg van stikstofdepositie zijn gelet op de afstand tussen het plangebied en de Natura 2000 gebieden rondom het plangebied verwaarloosbaar⁴. Gelet hierop kan redelijkerwijs gesteld worden dat de beoogde ontwikkeling geen (significante) negatieve gevolgen heeft voor de stikstofdepositie in relatie met het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden rondom het plangebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. Daarmee hoeft geen vergunning als bedoeld in artikel 2.7 van de Wnb te worden aangevraagd.

4.2 *Verordening ruimte*

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

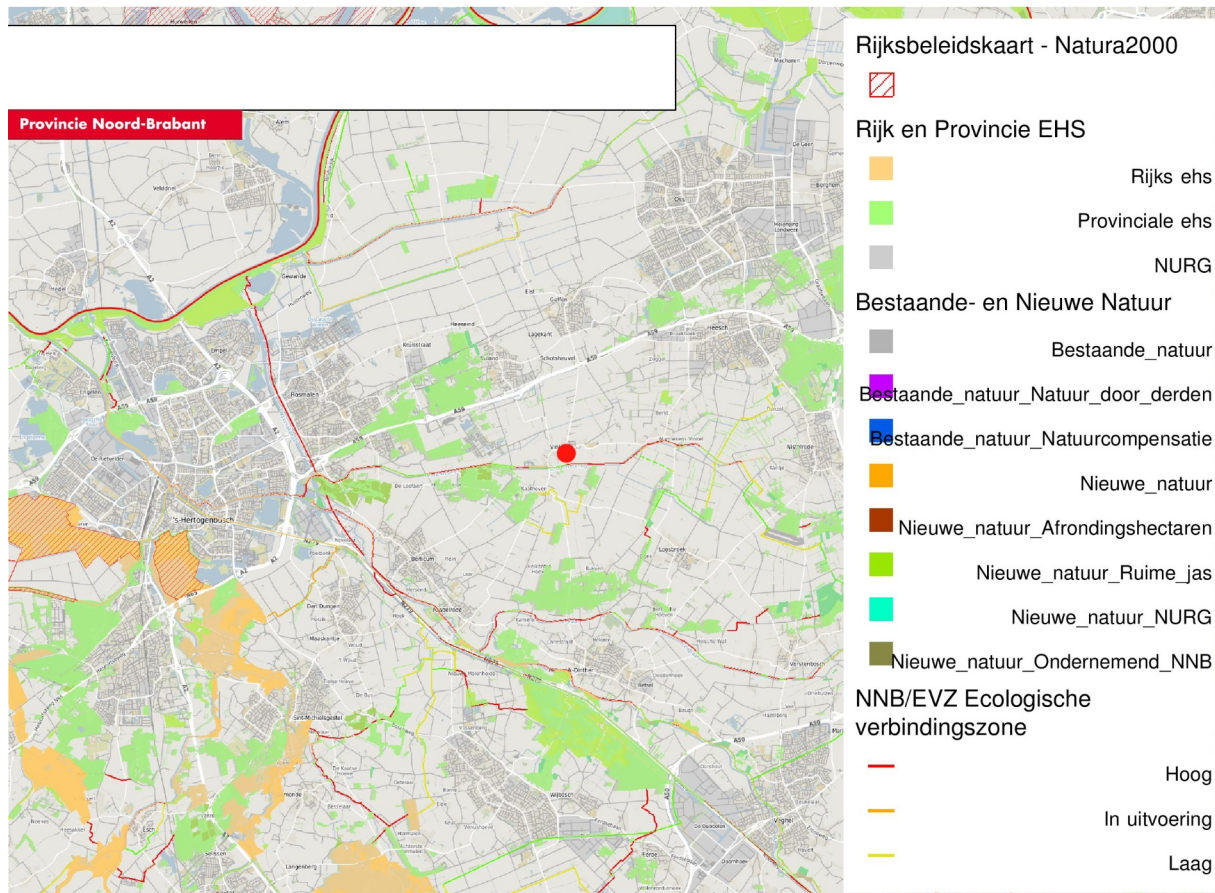
Het plangebied is niet in het Natuurnetwerk Brabant gelegen (NNB). Het meest dichtstbijzijnde onderdeel van het NNB (een ecologische verbindingszone) ligt 420 meter ten zuiden van het plangebied⁵ (Afbeelding 3). Dit betreft De Grote Wetering, een ecologische verbindingszone ten zuiden van Vinkel. Enkele bospercelen ten zuiden van deze verbindingszone maken eveneens deel uit van het NNB. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op de

3 <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>

4 <https://calculator.aerius.nl/calculator/>

5 <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>

wezenlijke waarden en kenmerken van bovengenoemd gebieden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

Afbeelding 3: Natuurnetwerk Brabant en Natura 2000 rondom het plangebied (rood gemarkeerd). Kaartbron: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 Algemeen

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 5 december 2017 door F. A. van Meurs, ecologisch deskundige⁶ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied en de omgeving is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker (Leica Trinovid 10x42) onderzocht. De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied in de laatste 5 jaar. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

5.2 Soorten Vogelrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Boomvalk	Vogels met vaste rust- en verblijfplaats	0 - 1 km
Buizerd	Vogels met vaste rust- en verblijfplaats	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels met vaste rust- en verblijfplaats	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels met vaste rust- en verblijfplaats	0 - 1 km
Havik	Vogels met vaste rust- en verblijfplaats	0 - 1 km
Huismus	Vogels met vaste rust- en verblijfplaats	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels met vaste rust- en verblijfplaats	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels met vaste rust- en verblijfplaats	0 - 1 km
Ransuil	Vogels met vaste rust- en verblijfplaats	0 - 1 km
Roek	Vogels met vaste rust- en verblijfplaats	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels met vaste rust- en verblijfplaats	0 - 1 km
Sperwer	Vogels met vaste rust- en verblijfplaats	0 - 1 km
Steenuil	Vogels met vaste rust- en verblijfplaats	0 - 1 km
Wespendief	Vogels met vaste rust- en verblijfplaats	1 - 5 km

Tabel 2: Waargenomen vogels met jaarrond beschermde nesten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF - quickscanhulp.nl 08-12-2017 12u05.

⁶ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

5.2.2.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen. Potentieel geschikte locaties voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied zijn tijdens het verkennend veldonderzoek aangetroffen voor huismus en gierzwaluw. Geschikte locaties bevinden zich onder de dakpannen van de woning in het plangebied. Functioneel leefgebied voor de huismus is aanwezig in de achtertuin in de vorm van beplanting en een beukenhaag. De ruimtes tussen de dakpannen en de gevel bieden eveneens potentie voor nestplaatsen van de gierzwaluw. Deze locaties bevinden zich op geschikte hoogte en bieden een vrije aanvliegroute welke de gierzwaluw nodig heeft. Andere gebouwbewonende soorten zoals de kerkuil, steenuil, grote gele kwikstaart of slechtvalk zijn redelijkerwijs uit te sluiten in rijtjeshuizen in de bebouwde kom. De ooievaar maakt duidelijk zichtbare, grote takkennesten, deze zijn niet waargenomen op de daken. Boombewonende vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaats worden niet verwacht in het plangebied. De bomen in en rondom het plangebied zijn te klein, of staan op een te open en te onrustige plek met teveel menselijke activiteit om aantrekkelijk te zijn voor roofvogels en roek.

5.2.2.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor soorten zoals spreeuw en koolmees.

5.2.2.3 *Algemene vogels*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels (zoals merel, Turkse tortel, kauw).

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.2.3.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Aanwezigheid van de huismus en gierzwaluw in het plangebied is niet uit te sluiten. De sloop van de bebouwing en de kap van de beplanting kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.1 lid 2, 4 en 5 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Aanvullend veldonderzoek is daardoor nodig om te bepalen:

- of voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus in het plangebied

aanwezig zijn. Ook moet worden onderzocht of het plangebied tot het (essentiële) functioneel leefgebied behoort. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode 1 april - 15 mei door middel van 2 veldonderzoeken. De tussenliggende tijd tussen beide veldonderzoeken is minimaal 10 dagen. De aanpak voor het aanvullend veldonderzoek is conform de eisen⁷ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de werkzaamheden kan worden gestart. Deze aanpak is conform het Kennisdocument Huismus⁸.

- of voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw in het plangebied aanwezig zijn. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode 1 juni – 15 juli door middel van 3 veldonderzoeken. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 10 dagen. De aanpak voor het aanvullend veldonderzoek is conform de eisen⁹ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluwen aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de werkzaamheden kan worden gestart. Deze aanpak is conform het Kennisdocument Gierzwaluw.

5.2.3.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is potentieel geschikt voor vogelsoorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Soorten uit categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. De te verwachten soorten (spreeuw, koolmees en ekster) betreffen lokaal en regionaal algemene vogels. Er zijn daarnaast talrijke alternatieven in de directe omgeving. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 juli).

5.2.3.3 Algemene vogels

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Nesten van algemene vogels vallen (in dit geval) alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de Flora- en faunawet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van

7 <http://www.rvo.nl/sites/default/files/2015/04/20150415%20Huismus%20v1.0.pdf>

8 <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

9 www.rvo.nl/sites/default/files/2015/04/20150415%20Gierzwaluw%20v1.0.pdf

de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 juli).

5.3 Soorten Habitatrichtlijn

5.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Kamsalamander	Amfibieën	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	0 - 1 km
Knoflookpad	Amfibieën	1 - 5 km
Rugstreepad	Amfibieën	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten - Libellen	1 - 5 km
Muurhagedis	Reptielen	1 - 5 km
Franjestaart	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km

Tabel 3: Waargenomen Habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF - quickscanhulp.nl 08-12-2017 12u05.

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is ongeschikt voor strikt beschermde grondgebonden zoogdieren uit de Habitatrichtlijn. Voor bever (komt voor op een afstand van 5 tot 10 km van het plangebied¹⁰) is het plangebied ongeschikt, vanwege de afwezigheid van geschikt habitat (grote open wateren). Andere soorten (zoals otter) worden niet verwacht. Het plangebied ligt op te grote afstand van de gebieden waar de soorten aanwezig/waargenomen zijn (minstens 10 km.) Tussen deze gebieden en het plangebied zijn grootschalig agrarisch landschap en verkeerswegen aanwezig, waardoor het plangebied nagenoeg onbereikbaar is voor de soort.

5.3.2.2 Vleermuizen

Potentieel geschikte voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen

¹⁰ NDFF, geraadpleegd 08-12-2017.

zijn aanwezig. Dit betreffen onder meer de ruimtes onder de dakpannen en achter de boeiborden. Te verwachten soorten in deze ruimtes zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Hier zijn spleten aanwezig waar vleermuizen achter weg kunnen kruipen. De zolders van de gebouwen, typische plekken voor gewone grootoorvleermuis en laatvlieger, zijn geïnspecteerd op aanwezigheid van (sporen van) vleermuizen, maar deze zijn niet aangetroffen. De overige soorten zijn niet te verwachten. Het plangebied is geschikt als zomerverblijfplaats en paarverblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het plangebied is matig geschikt voor kraamverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Andere typen verblijfplaatsen (winterverblijfplaats) voor deze soorten kunnen niet worden verwacht. De ruimtes zijn hiervoor ongeschikt, te vochtig en onverwarmd gedurende de winter. In de bomen zijn geen holten, spleten en scheuren aanwezig die geschikt zijn voor vleermuizen (zoals franjestaart, watervleermuis).

Het plangebied is potentieel functioneel leefgebied (vliegroute en foerageergebied) voor vleermuizen. In de directe omgeving van het plangebied zijn vergelijkbare en geschiktere alternatieven aanwezig als vliegroute en foerageergebied (tuinen, bomenrijen, velden, openbaar gebied en weilanden).

5.3.2.3 Overige soorten

Overige Habitatrichtlijnsoorten te weten amfibieën, reptielen, vaatplanten, dagvlinders, libellen, vissen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren worden in het plangebied niet verwacht. Geschikte habitats zijn afwezig of het plangebied ligt niet in het bekende verspreidingsgebied van betreffende soorten.

Rugstreeppad, poelkikker, boomkikker, knoflookpad en kamsalamander is niet te verwachten in het plangebied. Open water is namelijk afwezig. Het plangebied ligt bovendien in bebouwd gebied, omgeven door bebouwing en wegen, waardoor het plangebied redelijkerwijs onbereikbaar is voor de deze soorten. Oude stenen en muren zijn afwezig waardoor geschikt habitat voor muurhagedis ontbreekt. Bovendien ligt het plangebied ver buiten het natuurlijke verspreidingsgebied (Zuid-Limburg) van de soort. Voor gevlekte witsnuitlibel is het plangebied ongeschikt. Deze komt voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. Dit habitat is afwezig binnen en grenzend aan het plangebied. Overige beschermde soorten zijn op basis van het aanwezige habitat afwezig en komen voor op een afstand groter dan 10 kilometer, waardoor het plangebied voor deze soorten redelijkerwijs onbereikbaar is.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

De effectbeoordeling gaat in op de soorten waarvoor het plangebied potentieel geschikt is.

5.3.3.1 *Vleermuizen*

Potentiële verblijfplaatsen zijn binnen het plangebied aanwezig. Dit betreffen gebouwen en bomen met holten. Omdat de bebouwing wordt gesloopt en enkele bomen worden gekapt, kan het gebeuren dat voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- en verblijfplaatsen worden weggenomen. Aanvullend onderzoek is nodig in de periode 15 mei tot en met 15 juli en 15 augustus tot 1 oktober (middels 5 bezoeken) om te bepalen of:

- voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis aanwezig zijn. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 20 dagen. De aanpak voor het aanvullend veldonderzoek is conform de eisen¹¹ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien vleermuizen aanwezig, en de verblijfplaatsen niet kunnen worden ontzien, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming in bezit te zijn voordat met verbodsbepalingovertredende werkzaamheden kan worden gestart.

5.4 Nationaal beschermde soorten

5.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep	Afstand	Vrijgestelde soorten Noord-Brabant
Alpenwatersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	Nee
Bastaardkikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Bruine kikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Gewone pad	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Levendbarende hagedis	Reptielen	0 - 1 km	Nee
Kluwenklokje	Vaatplanten	0 - 1 km	Nee
Grote modderkruiper	Vissen	0 - 1 km	Nee
Bosmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Das	Zoogdieren	0 - 1 km	Nee
Eekhoorn	Zoogdieren	0 - 1 km	Nee
Egel	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Haas	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Huisspitsmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Ree	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Vos	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Wezel	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
grote vos	Insecten - Dagvlinders	1 - 5 km	Nee
Grote bosaardbei	Vaatplanten	1 - 5 km	Nee
Aardmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Bunzing	Zoogdieren	1 - 5 km	Nee
Dwergmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Konijn	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Steenmarter	Zoogdieren	1 - 5 km	Nee
Veldmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Waterspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Nee
Woelrat	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja

Tabel 4: Waargenomen Andere soorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF - quickscanhulp.nl 08-12-2017 12u05.

5.4.2 Verkennend veldonderzoek

5.4.2.1 Vaatplanten

Er zijn geen beschermde soorten vaatplanten aangetroffen in het plangebied. De beplanting in het plangebied bestaat voornamelijk uit tuinplanten (overwegend cultivars) en brandnetel en hagen. Hoewel naar gezocht is geen muurvegetatie zoals schubvaren aangetroffen op de gevels van de bebouwing. Het plangebied is vanwege de hoge voedselrijkdom ongeschikt voor Kartuizer anjer. Er zijn in het plangebied geen duinen of voedselarme bloemrijke graslanden aanwezig. Hierdoor ontbreekt geschikt habitat.

5.4.2.2 Zoogdieren

In het plangebied zijn geen geschikte voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig voor kleine marterachtigen (bunzing, wezel, hermelijn) en das aanwezig. Pijpen en burchten voor das zijn afwezig. In het plangebied zijn geen konijnenholen en andere schuilplekken aanwezig, waardoor geschikte verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen. Zolder en kelder zijn geïnspecteerd op aanwezigheid van sporen van steenmarters (uitwerpselen, latrines, prooi-resten). Deze werden niet aangetroffen. Hiermee is steenmarter afwezig. In de bomen werden geen eekhoornnesten aangetroffen, waarmee eekhoorn afwezig is.

Open water is afwezig, waardoor geschikt habitat voor waterspitsmuis ontbreekt.

Het plangebied is geschikt voor meerdere soorten zoogdieren waarvoor in Noord-Brabant een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreft o.a. egel, mol en verschillende soorten (spits)muizen.

5.4.2.3 Amfibieën, reptielen en vissen

Het plangebied is geschikt voor algemene soorten amfibieën waarvoor in Noord-Brabant een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreft o.a. bruine kikker en gewone pad. Vanwege de afwezigheid van open water ontbreekt geschikt habitat voor alpenwatersalamander en grote modderkruiper. Het plangebied maakt geen deel uit van heideterreinen en bos, waardoor geschikt habitat voor hazelworm en levendbarende hagedis ontbreekt.

5.4.2.4 Overige soorten

In het plangebied worden geen beschermde dagvlinders, libellen en andere soorten verwacht verwacht. Bossen (habitat voor grote vos, bruine eikenpage en kleine ijsvogelvlinder zijn afwezig. Overige beschermde soorten zijn op basis van het aanwezige habitat afwezig en komen voor op een afstand groter dan 10 kilometer, waardoor het plangebied voor deze soorten redelijkerwijs onbereikbaar is.

5.4.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling geldt, zoals egel, mol, verschillende soorten (spits)muizen, bruine kikker en gewone pad. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op deze soorten zoals zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan zorgvuldig slopen en verwijderen van opslag, het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Beschermde gebieden*

6.1.1 Wet natuurbescherming

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden zullen aantasten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

6.1.2 Verordening Ruimte

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

6.2 *Beschermde soorten*

6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

6.2.1.1 *Huismus*

De voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot een negatief effect op potentieel aanwezige voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van de huismus. Verbodsbepalingen Art 3.1 lid 2, 4 en 5 van de Wnb kunnen worden overtreden. Aanvullend veldonderzoek is nodig in de periode 1 april - 15 mei. Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de werkzaamheden kan worden gestart.

6.2.1.2 *Gierzwaluw*

De voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot een negatief effect op potentieel aanwezige voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van de gierzwaluw. Verbodsbepalingen Art 3.1 lid 2, 4 en 5 van de Wnb kunnen worden overtreden. Aanvullend veldonderzoek is in de periode 1 juni – 15 juli. Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluwen aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de werkzaamheden kan worden gestart.

6.2.1.3 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is geschikt voor voortplantingsplaatsen van vogelsoorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. In gebruik zijnde nesten mogen in principe nooit worden verstoord. Door buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart – 15 juli) te werken zijn schadelijke effecten op nesten van vogels met niet jaarrond beschermde nesten te voorkomen.

6.2.1.4 *Algemene vogels*

Het plangebied is geschikt voor voortplantingsplaatsen van algemene vogelsoorten. In gebruik zijnde nesten mogen in principe nooit worden verstoord. Door buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart – 15 juli) te werken zijn schadelijke effecten op nesten van algemene vogels te voorkomen.

6.2.2 **Soorten Habitatrichtlijn**

6.2.2.1 *Vleermuizen*

De sloop van de bebouwing binnen het plangebied kan leiden tot schadelijk effecten op potentieel aanwezige voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig van gebouwbewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis). Aanvullend onderzoek is nodig in de periode 15 mei tot en met 15 juli en 15 augustus tot 1 oktober middels 5 bezoeken. Indien vleermuizen aanwezig zijn en een overtreding van een verbodsbepaling niet kan worden voorkomen, dient een ontheffing of vergunning te worden aangevraagd.

6.2.3 **Nationaal beschermde soorten**

Het plangebied is geschikt voor soorten waarvoor in de provincie Noord-Brabant een vrijstellingsbesluit van kracht is. Voor deze soorten is er geen ontheffing vereist en aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten de algemene

zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals egel, mol, verschillende soorten (spits)muizen, bruine kikker en gewone pad zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan zorgvuldig slopen en verwijderen van opslag, het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

6.3 Overzicht aanvullend onderzoek

	Onderzoekperiode											
Soortgroep	Januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
Huismus												
Gierzwaluw												
Vleermuizen												

Tabel 5: Benodigd aanvullend onderzoek en onderzoeksperiodes.

6.4 Aanbevelingen

Los van de onderzoeksresultaten, maar als duurzame inrichtingsmaatregel “inclusief bouwen voor vleermuizen en vogels, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van vleermuizen en vogels in het nieuwe ontwerp. Gebruik bijvoorbeeld inbouwkasten voor vleermuizen en nestkasten en/of vogelvides vogels, realiseer robuust foerageergebied voor diverse vleermuissoorten in en langs de randen van het plangebied, leg natuurvriendelijke oevers en poelen aan met plas-dras-situaties als leefgebied voor vogels, vissen, vlinders en libellen.

Het verdient daarnaast de aanbeveling de beukenhaag te behouden in de planvorming. Dit biedt schuilgelegenheid voor kleine dieren en vogels.

Ecoresult B.V. kan u hierover adviseren en dit opnemen in het ontwerp voor de nieuwbouw.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 *Literatuur*

Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

7.2 *Internet*

Beschermde gebieden

- <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>
- <https://www.aerius.nl/nl/over-aerius/producten/calculator>

Beschermde soorten

- <http://ravon.nl/>
- <http://www.vlindernet.nl/>
- <http://wilde-planten.nl/>
- <https://www.verspreidingsatlas.nl/>

Kadastrale informatie

- <https://bagviewer.kadaster.nl/lvbag/bag-viewer/index.html>

Kennisdocumenten Soorten

- <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Nationale Databank Flora en Fauna

- <http://app.quickscanhulp.nl/>

Natuurwetgeving

- www.rvo.nl

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

Vleermuisprotocol 2017

- <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Het plangebied, gezien vanuit de Lindenlaan. Foto: F. A. van Meurs, Ecoresult B.V.

Het plangebied gezien vanuit het zuiden. Foto: F. A. van Meurs, Ecoresult B.V.

Het plangebied, gezien vanuit het noordoosten met tussen de Beukenlaan en het plangebied een beukenhaag. Foto: F. A. van Meurs, Ecoresult B.V.